

کاربرد تکنولوژیهای کمکی پیشرفته در توانبخشی معلولین جسمی-حرکتی مصطفی علامی^۱

جکیده

معلولیتهای حرکتی که شامل انواع معلولیتهای دستگاه حرکتی و اعصاب است، بالاترین میزان شیوع در بین معلولیتهای پایدار را دارد. میزان شیوع معلولیت حرکتی-جسمی در جمعیت سال ۱۳۷۹ در ایران ۸۶/۶+۲ در ۱۰۰۰ انفر برآورد شده است.

نقص حرکتی، محدودیتی فیزیکی است که بر توانایی ایستادن، راه رفتن و جابجایی انسان اثر می‌گذارد و عموماً متعاقب بروز ضایعه در سیستم حرکتی و ارتودوکسیک بدن ظاهر می‌شود. نقص حرکتی همانگونه که بدبانی بسیاری از بیماریها و خدمات همچون:

heart disease, pulmonary disease, neuromuscular, spinal cord injury,

cerebral palsy, amputation, موجب شکل گیری ناتوانی های متعدد در فرد می‌شود. در اثر این نقص، فعالیتهای روزمره حرffe ای و اجتماعی فرد دچار اختلال شده، استقلال های فردی او کاسته می‌شود و در موارد شدید آن چون کوادری پلژی، فرد ناتوان، حتی برای برآورده ساختن نیازهای فیزیولوژیک خود مانند غذا خوردن به دیگران وابسته می‌شود.

هدف از توانبخشی افزایش تواناییهای معلول برای رساندن او به حد ممکن استقلال فردی در زندگی خصوصی و اجتماعی می‌باشد. استفاده از وسایل کمکی در جهت برگردانیدن توانایی حرکتی بر مبنای استفاده از تواناییهای باقی مانده موجب افزایش استقلال فرد در بسیاری از فعالیتهای گردیده است رضایتمندی و افزایش کیفیت زندگی فرد را به دنبال دارد. وسایل کمکی متنوعه همچون عصا کراج ویلچر جهت پاسخگویی به نیازهای حرکتی متفاوت این دسته از افراد ساخته شده است.

ویلچرها در مواردیکه فرد توانایی حرکت با استفاده از وسایل کمکی راه رفتن را ندارد تنها وسیله ای هستند که می‌توانند بطور اساسی قابلیت حرکت و عدم وابستگی افراد معلول را بهبود بخشد. اگر چه ویلچرها از نظر شکل و کاربرد به هم شبیه هستند ولی در طراحی و عملکرد افراد با هم متفاوتند.

بیمار را می‌بایست برای انتخاب ویلچری که حداقل نیازهای عملکردی، اجتماعی، حرffe ای و غیر حرffe ای او را برآورده می‌سازد بررسی کرد. تجویز ویلچرها برای یک بیمار کوادری پلژیک با آسیب فوقانی نخاع می‌تواند وظیفه ای مشکل باشد. تجویز ویلچر برای فردی که برای همیشه از ویلچر استفاده می‌نماید نباید براساس دانش محدود باشد بلکه باید به وسیله تیم توانبخشی که هم نسبت به معلول و هم نسبت به تکنولوژی روز ویلچر آگاهی دارند صورت پذیرد که این امر تنها بعد از مشاهدات دقیق و ارزیابی که مزیت ها، مهارت ها و نحوه زندگی راحت شخص را بررسی نماید میسر خواهد بود.

۱- دبیر گروه تجهیزات پزشکی- پژوهشکده مهندسی و علوم پزشکی جانبازان گروه تجهیزات پزشکی

قابل ذکر است با توجه به تفاوت بسیار زیاد رحدود محدودیتهای فیزیکی و نیازهای افراد ناتوان حرکتی ویلچرهای متنوعی با option های متفاوت طراحی شده است تا دامنه وسیعی برای انتخاب نوع و وسایل کمکی مورد نیاز ویلچر وجود داشته باشد . در این مقاله به معرفی تکنولوژیهای کمکی نوین در زمینه توانبخشی معلولین جسمی حركتی خواهیم پرداخت .

واژه های کلیدی : معلولین جسمی حركتی ، تکنولوژی کمکی ، توانبخشی